

היקף תופעת האלימות בזוגיות בישראל - ממצאי מחקר

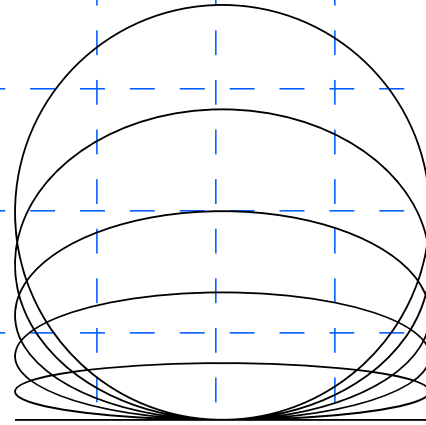
מחקר זה נעשה בהזמנה משותפת של הועדה הבין משרדית לטיפול באלימות במשפחה ויוזמת קווים אדומים בשיתופים. הבנת תופעת האלימות בזוגיות לעומקה מהווה נדבך חשוב ביכולת להתמודד איתה באופן מקצועי – במניעה, טיפול, אכיפה, הגנה ושיקום.

עם קום הועדה הבין משרדית, הוחלט כי אחת ממשימותיה תהיה ביצוע מדידה עדכנית של היקפי התופעה בישראל. ב- 2021, יצאנו לדרך יחד, הועדה הבין משרדית עם יוזמת קווים אדומים – שותפות רב מגזרית של מעל 100 ארגונים, שהועדה שותפה בה, לפיתוח מדידה עדכנית בתחום.

הממצאים המובאים כאן הם תוצר של עבודה מעמיקה ויסודית, שביצעה חברת ERI. עבודה זו כללה פיתוח כלי מדידה עדכני, מותאם לישראל, העומד בסטנדרטים בין לאומיים והעברתו על מדגם מייצג כדי ללמוד על היקפי התופעה כיום.

מדידה זו מבוססת על כלי לדיווח עצמי של המשתתפים וממצאיה מהווים נדבך חשוב להבנת התופעה. עם זאת, כדי להבינה לעומקה חשוב לשלבם עם ידע ומידע נוספים. ביניהם מחקרי עומק העוסקים בהיבטים שונים של התופעה, מופעה והשלכותיה, ואיסוף מידע כמותי ואיכותי מגורמי הטיפול השונים.

הממצאים מציגים היקף נרחב ומדאיג של התופעה וכן מציפים שאלות רבות שנדרש לבדקן בהמשך. כמו כן, הועדה הבין משרדית תקדם גם סקרי המשך שיבחנו את התופעה בממד המשפחתי, נוסף על הממד הזוגי.

אלימות בזוגיות

ממצאי מחקר

ספטמבר 2024

המחקר נערך על ידי מכון ERI

עבור הועדה הבין משרדית לטיפול באלימות במשפחה, משרד הרווחה ויוזמת קווים אדומים בשיתופים

ERI Effective Research
for Social Impact

צוות המחקר:
ד"ר נועה ליבוביץ
הילה שפיצר

תודות

תודה לכל השותפים לפיתוח הכלי ולקיזום הסקר

- שותפי הועדה הבין משרדית לטיפול באלימות במשפחה – על ייעוץ לפיתוח המדידה לאורך הדרך
- ועדת ההיגוי של יוזמת קווים אדומים בשיתופים – על התמיכה בקיזום המדידה לאורך הדרך
- צוות מייעץ מחקרי ביוזמת קווים אדומים – תודה לחוקרים ולחוקרות שתרמו לתהליך
- לכל נשות ואנשי המקצוע עימם התייעצנו – על שיתוף בידע ובניסיון המצטבר
- קרן שוסטרמן – ישראל על שותפות במימון המחקר
- קרן ההקדשות במשרד המשפטים – על שותפות במימון פיתוח כלי המדידה
- תודה מיוחדת ליפית אלפנדרי, מנהלת תחום בכיר כלכלה מגדרית וחברתית ואוריה לוי, מנהלת תחום רווחה, פשיעה, משפט ואנשים עם מוגבלות בלשכת הסטטיסטיקן הלאומי (למ"ס), על ייעוץ מקצועי וליווי מתודולוגי שוטף. הלמ"ס תרכז מדידות שוטפות של אלימות בזוגיות ואלימות מגדרית על מנת לעקוב אחר הנתונים, לזהות מגמות ולהעמיק את למידת התופעה, לצורך מניעה ודרכי טיפול.

ולבסוף, תודה מקרב לב לצוות המקצועי של "קווים אדומים", בשיתופים ובמיוחד ליסמין רובין קופר, פייני סוקניק, סאוסן תומא שוקחה, זיו רז, ד"ר מיכל רום, שחף מרחב הורוביץ ולכל הנשים הטובות שמאחורי הקלעים. זכות גדולה עבורנו לעבוד עם צוות כל-כך מקצועי ומחוייב זה לא היה קורה בלעדיך.

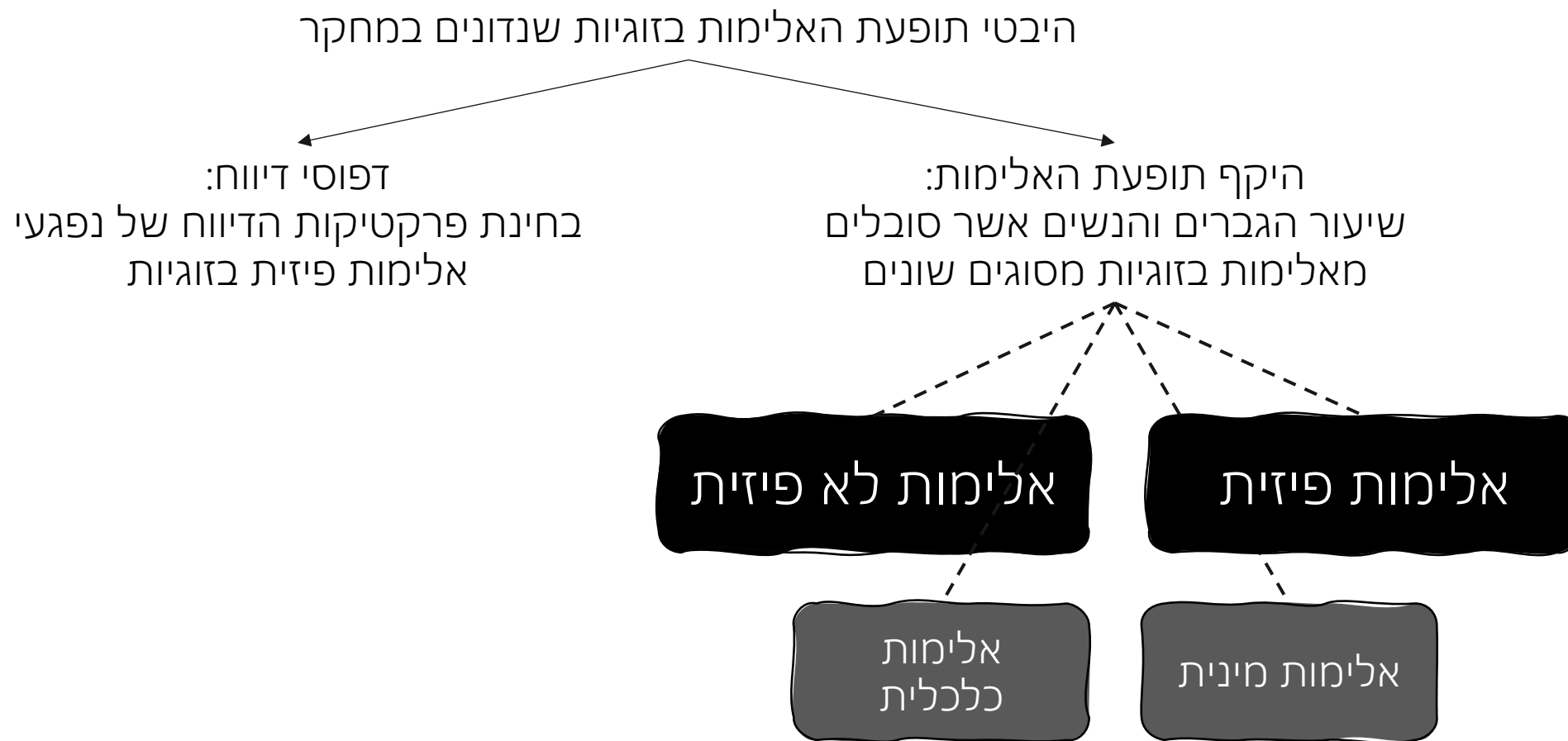

מבוא

מטרות המחקר, אתגרי המחקר ומשיבי הסקר

מטרות הסקר: מדידת תופעת האלימות בזוגיות

אלימות מצד בן/בת זוג נוכחית/ת או בן/בת זוג לשעבר ב-12 החודשים האחרונים

אלימות בזוגיות - הגדרה

אלימות בזוגיות לובשת צורות מגוונות אשר המשותף לכולן הוא התנהגות כוחנית, יחסי שליטה ויצירת תלות, הטלת מורא, השפלה - הגורמת לצמצום משמעותי של מרחב ההחלטה והפעולה של אחד/ת מבני/בנות הזוג, ומביאה לכדי פגיעות נפשיות ופיזיות. התנהגות כזו יכולה להתקיים בכל סוג של מערכת זוגית, בין בני זוג בהווה, במהלך פרידה וגם לאחריה

מתוך [הגדרה](#) שפותחה במסגרת יוזמת 'קווים אדומים' בשיתוף עם הועדה הבין משרדית לטיפול באלמ"ב ומשרד הרווחה (2022)

אתגרים בבניית כלי דיווח עצמי למדידת אלימות מצד בן/בת זוג

1

זיהוי מוצלח של
נפגעי/ות אלימות

השאלון צריך לזהות
נכונה את **כל** מי שנפגעו
מאלימות מצד בן/בת זוג
ב-12 החודשים
האחרונים, **ורק** אותם

2

היעדר סטנדרט

לא קיים סטנדרט
בינלאומי מוסכם למדידת
תופעת האלימות מצד
בן/בת זוג

3

אלימות מופיעה
בהקשר רחב

מדידת התופעה בקרב
גברים ונשים כאחד
באמצעות שאלון דיווח
עצמי צריכה להביא
בחשבון גם את ההקשר
החברתי בו האלימות
מתרחשת. כולל היבטים
של פערי כוח ואי שוויון
מגדרי

4

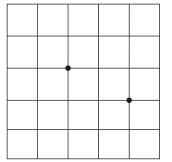
הגדרת האלימות היא
תלויית תרבות

השאלה "מהי אלימות
מצד בן/בת זוג?" היא
תלויית תרבות ונורמות.
השאלון צריך למדוד את
התופעה בחברה מאוד
מגוונת תרבותית

קווים מנחים בבניית כלי המדידה ובניתוח ועיבוד הנתונים

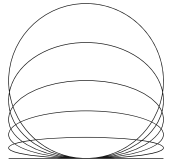
לבניית השאלון קדמה סקירה נרחבת של שאלונים בינלאומיים וממדינות שונות (לדוגמה, סקר ה-WHO, אנגליה, אוסטרליה, ארה"ב ועוד) והוא נשען על מחקרים וסטנדרטים בינלאומיים

**למידה
מהעולם**

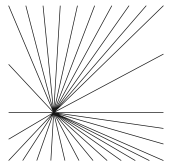
- לצורך בניית השאלון התבצעו 15 קבוצות מיקוד מרובות עם משתתפים מקבוצות אוכלוסייה שונות.
- בוצע סקר עמדות ביחס לאלימות בזוגיות בציבור הרחב כולל התאמות תרגום וניסוח לאוכלוסיות מגוונות.
- בוצע תיקוף קוגניטיבי של השאלון

**התאמה
לישראל**

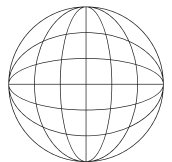
- הכלי נבנה בתהליך שיתופי שכלל מפגשים רבי משתתפים ושיחות אישיות עם אנשי/נשות מקצוע מהשדה המחקרי והטיפול, ומהזירה הציבורית, החברתית והאקדמית
- תהליך איסוף הנתונים וניתוחם לווה על ידי הלמ"ס

**הסכמות
רחבות**

למשתני האלימות השונים תנאים יחסית מחמירים והם אינם מורכבים רק מנתונים אודות התנהגות בן/בת הזוג הפוגע/ת אלא גם מנתונים אודות תחושות ורגשות הנפגע/ת אשר מאפיינים נפגעי/ות אלימות מצד בן/בת זוג ומביאים לידי ביטוי הקשר רחב יותר

**תנאים
למשתנה
אלימות**

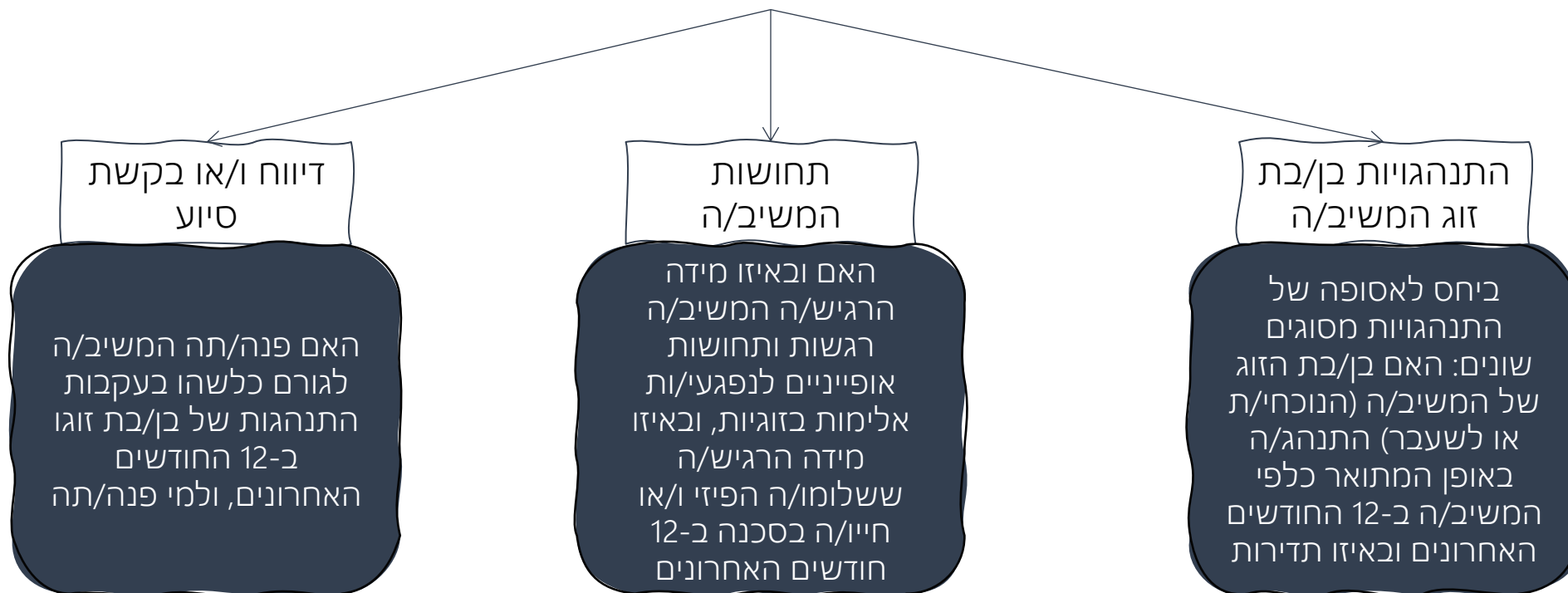

מה שאלנו ואת מי?

נושאים מרכזיים בשאלון

המשיבים/ות – בגירים/ות עד גיל 65 - נשאלו על:

מדגם הסקר

איסוף נתונים, סינונים ובניית הקובץ

הבטחת אמינות הנתונים

מדוע הכללה מהמדגם לכלל האוכלוסייה היא מוצדקת?

1

ייצוגיות

הניתוח בוצע על מדגם של 2236 משיבים/ות, מהווה מדגם מייצג של האוכלוסייה הרלוונטית (בגירים/ות עד גיל 65 שנמצאים בזוגיות או היו בזוגיות אחת או יותר בחמש שנים האחרונות)

*טעות דגימה מקסימלית: 1.9%

2

עקביות

תהליך בניית הכלי כלל איסוף נתונים בשני סבבים (לפני הסבב הנוכחי): באוגוסט 2022 (איסוף פיילוט) ובאוגוסט 2023. הממצאים והמגמות שעלו בכולם הם דומים (הממצאים שיוצגו הם מאיסוף הנתונים שנערך במרץ 2024)

3

אמינות

ביצירת המדגם סוננו החוצה נתוני שאלונים "חשודים":
(1) משך מענה נמוך
(2) דפוס מענה "מחשיד"
(3) מענה לא קונסיסטנטי

עיקרי הממצאים

אחוז המשיבים/ות
במדגם

מספר באוכי
(הערכה*)

נפגעי/ות אלימות
כלשהי (פיזית או
לא פיזית) מצד
בן/בת זוגם/
(הנוכחי/ת או
לשעבר) ב-12
החודשים
האחרונים

*מספרים מעוגלים. על סמך מספרי הגברים והנשים באוכלוסייה (ללא הבחנה בנטיה המינית והסטטוס הזוגי) בגילאי 18-65, ממוצע 2022 (למ"ס).

אלימות מצד בן/בת זוג לסוגיה איזה סוגים של אלימות נבחנו?

אלימות פיזית מצד בן/בת זוג נוכחית/ת או לשעבר ב-12 חודשים האחרונים

נפגע/ת אלימות פיזית: מי שחוה/תה התנהגויות אלימות מצד בן/בת זוג/ה וחושש/ת לשלומ/ה הפיזי

נפגע/ת אלימות פיזית חמורה: **תת קבוצה** של נפגעיו/ות אלימות פיזית – מי שחושש/ת לשלומ/ה הפיזי בתדירות גבוהה או חושש/ת לחייו/ה

נשים		
מספר באוכ' (הערכה*)	אחוז במדגם	
142,000	5.3%	נפגעות אלימות פיזית
96,000	3.6%	נפגעות אלימות פיזית חמורה

גברים		
מספר באוכ' (הערכה*)	אחוז במדגם	
101,000	3.8%	נפגעי אלימות פיזית
50,000	1.9%	נפגעי אלימות פיזית חמורה

*מספרים מעוגלים. על סמך מספרי הגברים והנשים באוכלוסייה (ללא הבחנה בנטיה המינית והסטטוס הזוגי) בגילאי 18-65, ממוצע 2022 (למ"ס).

אלימות מצד בן/בת זוג לסוגיה

איזה סוגים של אלימות נבחנו?

אלימות לא פיזית

אלימות פיזית

אלימות כלכלית

אלימות מינית (פיזית
ו/או דיגיטלית)

זום אין

אלימות לא פיזית

התנהגות אלימה ללא ביטוי פיזי אשר גורמת לפחד, הסתרה, צמצום החופש והשפלה (שתלטנות קיצונית המופעלת באמצעים שונים, Stalking, הטרדה והשמצה, התעללות רגשית)

נשים		
מספר באוכ' (הערכה*)	אחוז במדגם	
238,000	8.9%	נפגעות אלימות לא פיזית

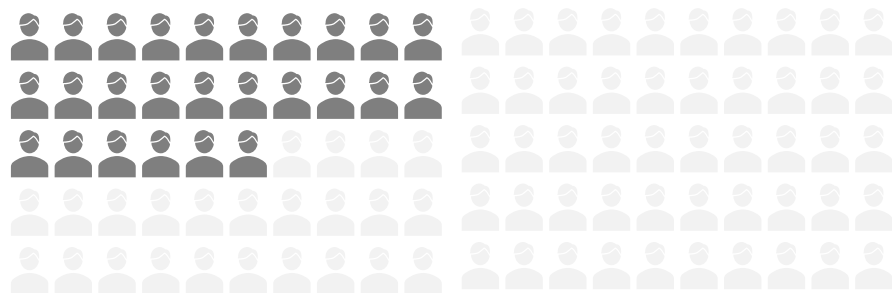
גברים		
מספר באוכ' (הערכה*)	אחוז במדגם	
260,000	9.8%	נפגעי אלימות לא פיזית

נפגע/ת אלימות לא פיזית:

מי שחוה/תה ריבוי התנהגויות אלימות (ללא ביטוי פיזי) מצד בן/בת זוג/ה בתדירות גבוהה; או שחוה/תה ריבוי התנהגויות אלימות מצד בן/בת זוג/ה בתדירות בינונית וגם מדווח/ת על תחושות של פחד, הסתרה, בלבול וכיו"ב.

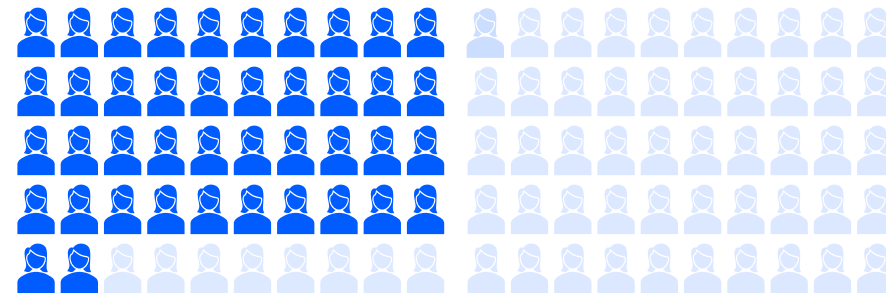
*מספרים מעוגלים. על סמך מספרי הגברים והנשים באוכלוסייה (ללא הבחנה בנטיה המינית והסטטוס הזוגי) בגילאי 18-65, ממוצע 2022 (למ"ס).

מבין אלו שנפגעו מאלימות לא פיזית – כמה נפגעו גם מאלימות פיזית?

שיעור נפגעי אלימות פיזית בקרב נפגעי אלימות לא פיזית מצד בת זוג נוכחית או לשעבר

26%

שיעור נפגעות אלימות פיזית בקרב נפגעות אלימות לא פיזית מצד בן זוג נוכחי או לשעבר

42%

הסיכוי של אשה אשר סובלת מאלימות לא פיזית מצד בן זוגה, להיות גם בסכנה פיזית הוא גבוה מזה של גבר אשר סובל מאלימות לא פיזית מצד בת זוגו

אלימות מצד בן/בת זוג לסוגיה

איזה סוגים של אלימות נבחנו?

אלימות לא פיזית

אלימות פיזית

אלימות מינית

נפגעי/ות התנהגויות הטרדה מינית וכפייה מינית, אמצעים פיזיים ו/או דיגיטליים

אלימות כלכלית

נפגעי/ות התנהגויות שליטה והתעללות באמצעים כלכליים

נשים		
מספר באוכ' (הערכה*)	אחוז במדגם	
214,000	8%	נפגעות אלימות מינית
107,000	4%	נפגעות אלימות כלכלית

גברים		
מספר באוכ' (הערכה*)	אחוז במדגם	
159,000	6%	נפגעי אלימות מינית
80,000	3%	נפגעי אלימות כלכלית

*מספרים מעוגלים. על סמך מספרי הגברים והנשים באוכלוסייה (ללא הבחנה בנטיה המינית והסטטוס הזוגי) בגילאי 18-65, ממוצע 2022 (למ"ס).

דפוסי דיווח בקרב נפגעי/ות אלימות פיזית

נשים - פחות מחצי מנפגעות האלימות
פונות לגורם חיצוני כלשהו

גברים - רק אחד מחמישה

41%

בקרב נפגעות
האלימות הפיזית
מצד בני זוגן

שיעור הנשים הפונות
לגורם סיוע חיצוני
כלשהו מתוך נפגעות
האלימות הפיזית
מצד בני זוגן

20%

בקרב נפגעי
האלימות הפיזית
מצד בנות זוגם

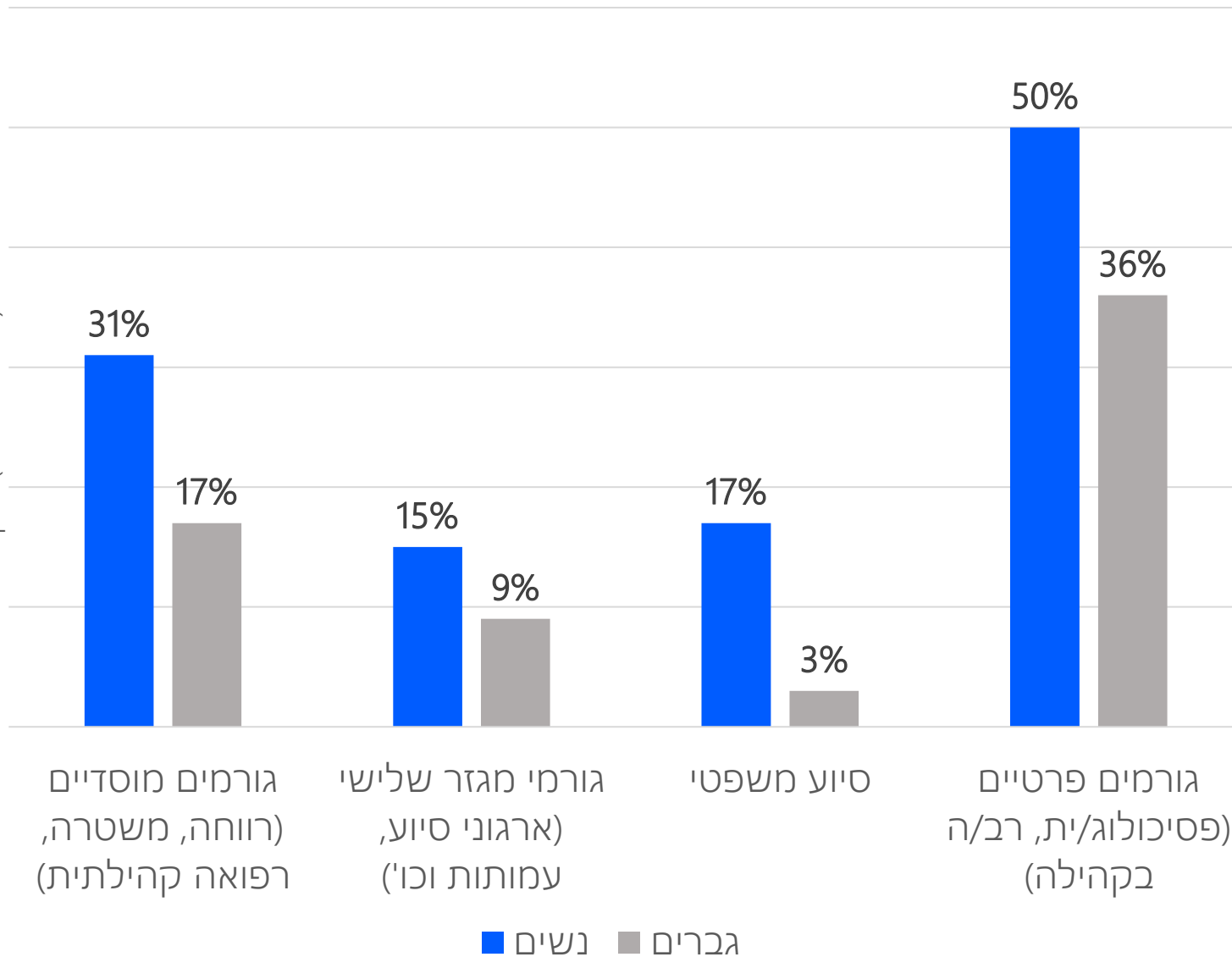
שיעור הגברים הפונים
לגורם סיוע חיצוני
כלשהו מתוך נפגעי
האלימות הפיזית
מצד בנות זוגם

למי פונים/ות נפגעי/ות אלימות פיזית?

שיעור הפונים/ות
לגורמים חיצוניים
מסוגים שונים
בקרב נפגעי/ות אלימות
פיזית מצד בן/בת זוג

* מדובר במספרים נמוכים

הפונים לגורמי הסיוע (בחירה מרחבה) מבין נפגעי אלימות

שורות תחתונות

- 1** אחד/ת מעשר
10% מהגברים/הנשים בישראל סובלים/ות מאלימות פיזית או לא פיזית מצד בן/ת הזוג
- 2** גם גברים
גם גברים נפגעים מבנות זוגן מאלימות פיזית (3.8%) ומאלימות לא פיזית (9.8%)
- 3** נשים בסיכון מוגבר
  - נשים נפגעות מאלימות פיזית חמורה כפול מגברים
  - הסיכוי של אישה שנפגעת מאלימות לא פיזית לסבול גם מאלימות פיזית הוא כפול משל גברים
- 4** לא מדווחים
  - פחות ממחצית מהנשים ורק אחד מחמישה גברים מדווחים על אלימות מצד בן/ת הזוג
  - רוב מכריע מבין המדווחים מדווח לגורמים פרטיים (ולא לגורמים מוסדיים)